

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Sayı : E-99601485-010.07-00017884891
Konu : Mevsimlik Tarım İşçiliği
Genel Emir (2025/1)

17.03.2025

GENEL EMİR
(2025/1)

Bu Genel Emir; mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla buldukları illerden, ilimize aileleriyle birlikte gelen vatandaşlarımızın ve ailelerinin ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevre ile ilişkileri ve çalışma ve sosyal güvenlik ile ilgili sorunlarının, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının işbirliği ile çözümlenebilmesi için Cumhurbaşkanlığının 27.04.2024 tarihli ve 32529 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 2024/5 sayılı genelge kapsamında hazırlanmıştır.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 9. maddesinin (ç) fıkrasında; "*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler.*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11. maddesinin (c) fıkrasında; "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.*" olarak belirtilmiştir.

Bu bağlamda; ilimize gelen mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin barınma ve çalışma alanlarının yaşam koşullarının iyileştirmesi, çalışmaların saha etkinliğinin ve ivedi sonuçların alınması için ilçe kaymakamlıkları, yerel yönetimler, il müdürlükleri; kamu kurum ve kuruluşları ile muhtar, tarım aracısı, tarım işverenleri aşağıda belirtilen iş ve işlemleri gerçekleştirecektir.

1-İLÇE KAYMAKAMLIKLARININ YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

1.1-Mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin belirlenen çadır yerleşim yerleri dışında konaklamalarına müsaade edilmeyecektir.

1.2-Mevsimlik tarım işçilerinin barınma alanlarının yer tespiti yapılarak sınırları belirlenecektir.

1.3-Geçici yerleşim alanlarının sürekli ikamete dönüşmemesi ve tarımsal üretim sürecine bağlı olarak geçici yerleşim alanı olarak kullanılması İlçe Kaymakamının denetiminde olacaktır.

1.4-Geçici yerleşim alanlarında kurulu çadırlar; kamu hizmetlerinin daha sağlıklı verilebilmesi için numaralandırılacaktır.

1.5-İlçe Kaymakamlıkları tarafından belirlenen barınma alanlarında konaklama çadırlarının sokak düzeninde konumlandırılması planlanacaktır.

1.6-Yemek pişirme, çamaşır yıkama alanları yerleşim alanı içerisinde belirlenecek ve çevreye zarar vermeyecek şekilde düzenlenecektir.

1.7-Geçici yerleşim alana giriş ve çıkışların tek nokta olmasına önem verilecektir.

1.8- METİP kapsamında yapılan geçici barınma alanlarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla bir yönetim/işletme modeli oluşturulacaktır.

1.9-İlçe Kaymakamı, ilgili konunun etkin bir şekilde gözetim, denetim ve yönetiminden sorumlu olup, gerekli düzenlemelerin ve iyileştirmelerin uygulanmasını sağlayacaktır.

2-İLÇE BELEDİYESİNİN YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

2.1-Mevsimlik tarım işçi aileleri için belirlenen çadır yerleşim yerlerine temiz içme/kullanma suyu sağlanması hizmetleri yerine getirilecektir.

2.2-Geçici yerleşim alanları; belirli aralıklarla her türlü haşerelere karşı ilaçlanacaktır.

2.3-Mevsimlik tarım işçi aileleri için belirlenen çadır yerleşim yerlerinin sezon başında ve sonunda düzenlenmesi; 4342 Sayılı Mera Kanunu ve 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanun' un ilgili maddeleri de dikkate alınarak yapılacaktır.

2.4-İlçe mevsimlik tarım işçileri izleme kurullarının geçici barınma alanlarına ilişkin almış olduğu kararlar doğrultusundaki talepler yerine getirilecektir.

2.5-Sezon sonunda geçici barınma alanının temizliği yapılarak yine sezon başlamadan temiz bir şekilde hazır hale getirilecektir.

2.6-Geçici barınma alanlarında wc /banyo alanları oluşturulacaktır.

2.7-Geçici barınma alanı içinde ve civarındaki ot ve benzeri bitki örtüsü; düzenli aralıklarla temizlenecektir.

2.8-Geçici barınma alanlarında yeterli sayıda çöp konteynerleri bulundurulacak ve çöpler düzenli olarak toplanacaktır.

2.9-Geçici yerleşim alanları tel örgü ile çevrelenecektir.

2.10-Geçici yerleşim alanlarında yeterli aydınlatma sistemleri kurulacaktır.

2.11-Geçici yerleşim alanlarında oluşabilecek olumsuzlarına karşı (yangın vb.) gerekli önlemler alınacak ve işçi ailelerine eğitimler verilecektir.

3-KOLLUK KUVVETLERİNİN YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

3.1-Mevsimlik tarım işçilerinin göç dönemlerinde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi amacıyla göç alan ve göç veren yerler arasında trafik denetimleri artırılacak, araç ve yol güvenliğinin gerektirdiği kontroller hassasiyetle ve sıklıkla yapılacak ve gerekli bütün tedbirler alınacaktır.

3.2-Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan karayolu araçlarının 24.00-06.00 saatleri arasında şehirlerarası yolculuk yapmaması sağlanacaktır.

3.3-Mevsimlik tarım işçi ve aile bireylerinin kamu hizmetlerine daha kolay erişimlerinin sağlanabilmesi amacıyla kolluk kuvvetleri tarafından bilgileri alınarak e-METİP 'e aktarılacaktır.

3.4-Tarım araçlarının çalışma belgeleri kontrol edilecektir.

3.5-Kolluk kuvvetlerince; geçici yerleşim alanlarında düzenli aralıklarla güvenlik amaçlı devriye faaliyetleri yapılacaktır.

3.6-Tarım araçları tarafından tarım işçisi olarak çalıştırılmak istenen kişilerin listesi; kolluk kuvvetlerine teslim edilecektir.

3.7-Kolluk kuvvetlerince tarım araçlarının ve tarım araçları tarafından hazırlanan listedeki kişilerin kontrolleri yapılacaktır.

3.8-Kontrol edilen liste; kolluk kuvvetleri tarafından İlçe Tarım Müdürlükleri ile paylaşılacaktır.

4-İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNÜN YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

4.1-İlçe tarım müdürlüklerince liste üzerinde uygun olduğu bildirilen kişilerin; ilimizde mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmalarına onay verilerek listeler muhafaza edilecektir.

4.2-İlçe tarım müdürlükleri; onaysız mevsimlik tarım işçisi çalıştırılmasının önlenmesi için tarım araçları, tarım işverenleri, muhtarlar ve ziraat odalarını bilgilendirilecektir.

4.3- Tarım işverenlerinden tarlasında/bahçesinde çalıştırdıkları kişilerin listesini talep edecek ve kolluk kuvvetlerinden edinilen liste ile kıyaslayarak işçilerin kayıt dışı kalmasının önüne geçilebilecektir.

5-TARIM ARACILARININ YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

5.1-Tarım araçları; işçilerin barınma yerlerini, yeme ve yatma durumlarını, sağlığa ve barınma koşullarına uygun bir biçimde erişimlerini sağlamak için ilçe kaymakamlıkları nezdinde gerekli başvuruları yaparak takip edecektir.

5.2-Tarım araçları; işçilerin, konaklama yeri ile tarım alanı/işyeri arasında uygun araçlarla güvenilir bir şekilde ulaşımının sağlanması hususunda tarım işvereni ile birlikte doğrudan kontrol ve gözetim yapacaklardır.

5.3-Tarım alanlarında çocukların çalıştırılmasının önüne geçilecektir.

5.4-İşçilerin molalarında dinlenebilecekleri gölgelik ve güvenli alanların oluşturulması için tarım işvereni ile birlikte çalışma yapacaktır.

5.5-İşçilerin çalışma esnasında ihtiyaçlarını giderebilecekleri kolaylaştırıcı tesislerin (wc) bulundurulması tarım işvereni ile birlikte sağlanacaktır.

6-MUHTARLAR VE TARIM İŞVERENLERİNİN YAPACAĞI İŞ VE İŞLEMLER:

6.1-Muhtarlar ve tarım işverenleri (*tarla veya bahçe sahipleri/işleticileri ve işverenler*); mevsimlik tarım işçilerinin kimlik kontrollerinin yaptırılmasından kolluk kuvvetlerine yardımcı olacaktır.

6.2-İşçi temin eden tarım iş araçlarından belgeli olmayanları; Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne yönlendirip belge almaları sağlanacak aksi halde çalışılmayacaktır.

6.3-Muhtarlar, ilgili konuda kendi mahallelerinin gözetim, denetim ve yönetiminden sorumludur.

7- İL/İLÇE MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ İZLEME KURULLARI TARAFINDAN YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER:

İl ve ilçe mevsimlik tarım işçileri izleme kurulları; 2024/5 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi çerçevesinde oluşturulmuştur.

7.1- İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulu tarafından her dönem başında mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşullarına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

7.2-Tarım araçlarının belgelendirilmesi sağlanarak, belgesi olmayan araçların işçi temin etmelerinin önlenmesi ve araçlar ile işverenler veya doğrudan işçiler ile işverenler arasında sözleşme yapılmasının sağlanması için gerekli tedbirler alınacaktır. İşveren/aracı ve işçi arasındaki uyuşmazlıkların öncelikle il ve ilçelerde kurulacak izleme kurullarında çözümlenmesi temin edilecektir.

7.3-İl/İlçe mevsimlik tarım işçileri izleme kurullarınca, mevsimlik çalışma döneminin başında ve sonunda, o il ve ilçede yürütülen faaliyetler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri Mevsimlik Tarım İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Kurulunda görüşülmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilecektir.

7.4-Geçici yerleşim alanlarının sürekli ikamet yerine dönüşmemesi ve tarımsal üretim sürecine bağlı olarak geçici yerleşim alanı olarak kullanılması Kaymakamlıkça temin edilecektir.

7.5-Valiliğimiz tarafından; ilgili mevzuat uyarınca, İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulunda ilimizde bulunan üniversitelerde çalışan öğretim üyeleri/öğretim görevlileri görevlendirilebilecektir.

7.6-Bir önceki yıla ilişkin eylem planı ve performans göstergeleri ile uygulanmışsa maddi destek sağlanan projelerin sonuçları her yıl yapılacak toplantıda Mevsimlik Tarım İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Kuruluna sunulacaktır.

7.7-İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulunun sekretarya hizmetleri illerde il koordinatörü, ilçelerde ilçe koordinatörü tarafından yürütülecektir.

8-MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ EYLEM PLANI

8.1- Valiliğimiz tarafından hazırlanan eylem planı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca ilan edilecek tarih aralığında il koordinatörü tarafından her yıl e-METİP'e girilecektir.

9-DİĞER HÜKÜMLER:

9.1-Mevsimlik tarım işçi ve ailelerinin ilk yardım, yangın eğitimleri almaları; ilçe mevsimlik tarım işçileri izleme kurullarına üye kurum ve kuruluşlar tarafından organize edilecektir.

9.2-Geçici yerleşim alanlarında kamera tertibatı kurularak güvenlik önlemleri sağlanacaktır.

9.3-Bu genel emirde yer almayan kamu kurum ve kuruluşları; 2024/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde belirtilen görevlerini eksiksiz yerine getirecektir.

9.4-Bu genel emirde hüküm bulunmayan hallerde 27.04.2024 tarih ve 32529 sayılı resmi gazetede yürürlüğe giren 2024/5 sayılı Mevsimlik Tarım İşçileri Genelge hükümleri uygulanır.

10-CEZAI HÜKÜMLER:

Bu kararların uygulamasında;

10.1-Tüm kamu kurum ve kuruluşları kendi görev ve sorumlulukları alanında uyulması gereken hususlara aykırı davrananlar hakkında ilgili kanun, yönetmelik, sözleşme ve şartname çerçevesinde gerekli cezai işlemleri uygulayacaktır.

10.2- Kanun ve yönetmeliklerde ceza ve idari yaptırımlar ile ilgili hüküm bulunmaması durumunda 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında emre aykırı davranıştan idari yaptırım uygulanacaktır.

11. YÜRÜRLÜK:

11.1-Bu karar ilan tarihinde yürürlüğe girer.

12. YÜRÜTME:

12.1-Bu kararı Bursa Valiliği yürütür.

Söz konusu kararın ilan ve yayımlanması ile titizlikle uygulanması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Erol AYYILDIZ
Vali